

După știrile ce ni-au adus zările scitate în urmă din România, se asigură că liniștea a fost restabilită, prin prezentarea la fața locului a autorităților delegate cu cercetarea nemulțumirilor, din partea guvernului.

Ne sosește totodată știrea, că în București, prin cercurile guvernamentale se vorbește mult despre colonizarea unei părți a Dobrogei cu Evreii cari nu-și mai găsească loc în restul Țării Românești.

Această idee a fost imprumutată de la dl Blank, ovreu împământănit, șeful casei de bancă cu același nume.

Admițând posibilitatea unei asemenea știri, de necrezut—zice „România Jună”—am vedea cu durere cum acțiunea de naționalizare ce se urmărește dela un timp în Dobrogea, ar fi zădărnicită prin stabilirea acolo a Evreilor, cel mai neasimilabil element posibil.

Din străinătate.

Impăratul Wilhelm și atentatele.

Există un mod de apărare în potrivea atentatelor? Această chestiune așa de actuală e greu de rezolvit. Tot aparatul polițienesc așa de complicat va opri cu greu pe un zănic de a săvârși fapta. În ultimul an, după atentatul în potrivea regelui Umberto în 1897, regele nu mai eșia la preumblare de cât într-o anumită trăsura. Aceasta trăsura era astfel făcută, încât un al doilea Acciorito n'ar fi fost în stare să ajungă până la rege. Era un mijloc acesta fără îndoială, dar acest mijloc nu era de ajuns pentru a înlătura cu totul pericolul; de fapt nici n'a putut opri glonțul lui Bresci.

E știut că oricât de suveran se înconjoară cu anumite măsuri de siguranță. E interesant de a se ști în momentul acesta, cari sunt măsurile de care se înconjoară împăratul Wilhelm; înainte de toate trebuie să spunem, că împăratul nu e amenințat de nici un pericol serios; trăsura sa merge tot-deauna în goana cea mare. În Berlin ea și pe o șosea deschisă la țeară. Vizitiul, care este un bohemian, e foarte activ; de altminteri trăsura este astfel făcută, în cât, îndată ce împăratul s'a suit, scara dela trăsura dispăre, așa că dacă vre-un atentator ar voi să se acate de trăsura, n'ar găsi nici un punct de sprigin.

Unii oameni cred că împăratul Wilhelm, ca și tatăl și bunicul său, nu voește să fie de loc supravegheat de poliție; faptele nu sunt de loc așa. În Berlin se destinează tot-deauna mai dinainte strășile pe care trebuie să treacă împăratul. Ori-ce preumblare se face cunoscută șefului de poliție și gardiștilor în uniforme, precum și funcționarilor civili amestecați cu publicul, se postează pe strășile pe unde are să treacă împăratul; îndată ce se arată, trăsura a trecut. Caracteristic este, că la asemenea preum-

blări, doi polițiști pe biciclete urmăresc pe împărat. Adese ori se iau măsuri și asupra petiționarilor cari ar voi să arunce plângerile înaintea trăsurei.

Partea cea mai grea însă vine în sarcina poliției politice. Ea e îndatorată să observe foarte de aproape pe toate persoanele suspecte. Că se cere prin asta cam mult d-lor polițiști e adevărat. Adese ori unii agenți prea zeloși se silesc să descopere atentate închipuite.

De altminteri polițiile tuturor statelor corăspundează între ele. Ori ce persoană suspectă care a intrat într-o capitală este îndată semnalată. Astfel se știe că, la ultima vizită a lui Francisc Iosif în Berlin se aflau acolo o mulțime de mutre noi cari dădeau de bănuț; tot asemenea cu ocazia vizitelor țarului în Viena s'au arestat o mulțime de indivizi suspecti. În sfârșit forțele militare își iau și ele partea lor. În preumblări mai lungi, împăratul e însoțit de un cordon de cavalerie care în timpul opririi se grupează în cercul în jurul său.

Acestea sunt măsurile pe cari le ia împăratul Wilhelm împotriva atentatelor.

Nouele volnicii din Sătmar.

Sanislău, 3 August 1900.

Cu durere și indignat ve anunț un nou fapt de volnicie detestabilă, ce au săvârșit autoritățile guvernative în contra vieții noastre culturale-naționale.

Adunarea generală a despărțământului sătmarăean al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, convocată în toată regula pe 2 Aug. a. c. st. n., la Sanislău, și înștiințată de cu bună vreme, în formă legală, și cu prezentarea statutelor aprobate de ministru, împreună cu concertul proiectat pentru această sărbătoare culturală, a fost împedecată, interzisă; și pentru executarea acestei opriri ilegale s'a concentrat la Sanislău o forță armată de gendarmi, sub comanda unui locotenent de gendarmerie, pentru cazul, dacă Românii adunați ar cuteza să se folosească de dreptul lor asigurat prin lege.

Facă documentele:

Nr. 3982—1900. Adm. copie. George Șuta, paroh în Mofținul mic, ca directorul despărțământului „Astrel”, din comitatul Sătmar, face arătare, alăturându-i și programul adunării, că numitul despărțământ dorește

și să ne explice cum ea este „sensul plin de farmeci”, cum este „extasul plin de raze” și cum ar scrie în prosă și ce să înțeleagă muritorii de rând când secesionistul de la Orăștie scrie:

„Și când îți svânti din umbră'n soare
Vre-o mână, par'că prinzi în părul
Unor blondine rizătoare.

Să admitem că umbra era atât de umedă — deși mai sus vorbește de „extas de raze” — în cât domnia ei, „sensul plin de farmeci”, trebuie să-și svante, din când în când, mâinile la soare: cum aduce însă poetul așa, hodoronc-tronc, pe tapet „blondinele rizătoare”?! ..

Strofa a doua cuprinde:

„In tine prăznuie vieța o nuntă.
„De un ris superb și-e gura plină.
„In ochii tăi ciscași înoată
„Pâcloase masse de lumină...

In strofa a treia citeșc:

„Un fin extract de neamuri culte
„Vibrează'n formele-ți distinse
„C'un suc barbar de rivne drastici
„Amestecat la vieți aprinse.

„Extractul de neamuri culte”, cari vi-berază în formele distinse ale domnia-ei ar

a-și fi adunarea sa în Sanislău, la 2 Aug. 1900, și cere luarea spre știință a arătării făcute.

Decis:

Autoritatea administrativă nu poate lua spre știință arătarea făcută, și nu permite ținerea adunării. Pentru că: In Sanislău, la 2 August a. c. și Reuniunea învătătorilor gr.-cat. din comitatul Sătmar își va ține adunarea generală, și așa se prevede un conflict mai mare de Români, și pentru cazul, dacă între acești Români și între locuitorii de „buze maghiare” s'ar ivi ceva conflicte, ciocniri, auctoritatea administrativă nu poate lua asupra sa răspunderea pentru susținerea ordinii și pentru scurțimea timpului nici nu poate concentra forța armată corăspunzătoare; declară însă, pentru evitarea ori căror plăceri că, în cât adunarea s'ar ține peste 7—8 zile, în contra aceleia nu avem nici o excepțiune, pentru că în modul acesta deoparte nu va fi aglomerare atât de mare, ear' de altă parte auctoritatea administrativă își va pute face pregătirile necesare în vederea susținerii ordinii... Dat în Careii-Mari 1900 Iulie 30.

Hasvay Gusztáv m. p. pretore”.

Eară oprirea concertului și a petrecerei cu dans s'a făcut prin următorul act:

Nr. 4125—1900 Adm. dlui Iosif Pataki, preot cooperator în Sanislău... auctoritatea administrativă nu permite ținerea concertului și a petrecerei cu dans. Motive: În tain se apucă de aceea, că în privința distribuției venitului curat nu consună deplin textul cererii pentru permisiune cu textul tăgărit al învătătorilor. Trecând peste acest pretext, tras de păr, zice: „In învătător nu-și arătă, că oare din suma venitului nu se va da în folosul particular al unor membri ai reuniunii, care împregiurare, zice, e foarte ponderoasă, fiindcă în cazul acesta după art. XXV din 1875 §§ 7 și urm. ar trebui să se aplice o taxă mai mare de procentisațiune erarială în tumbre”.

Auzi acolo! Pentru-ce n'ai pus în invitare aceea, ce nu puteai să pui, din natura lucrului! Tot așa cu drept putea să pretindă să se pună în biletele de invitare, că din venitul curat nu se va cumpăra revolver sau dinamită pe seama cuiva?!

Continuă însă:

„Și peste toate acestea un concert și un bal de caracter pur românesc ar pute să-ți îndemne, să-ți stimuleze pe locuitorii maghiari din comună și din giur la o demonstrațiune contrară, în care cas auctoritatea administrativă nu poate primi responsabilitatea pentru susținerea ordinii”. Careii-Mari 1900 I August Domahidy m. p. protopretore”.

merita să fie trecut în Enciclopedie! Cât despre „sucul barbar de rivne drastici”, care se amestecă la vieți aprinse”, noi, muritorii de rând, cari n'am pătruns în misterele secesionismului, credem că nu este obiect de a fi cântat în poezie, ci o curată porcărie. Atrag aci atenția veneratului domn dr. Rațiu, care are fiică și nepoată, fete mari și în familia căruia cred că intră „suplimentul” cu pricina. Speră d-sa că astfel de poezii moralizează?

Dar să mergem mai departe, să vedem strofa a patra.

„Tu ai sublime eleganțe,
„Și vrâji ce'n basme noi te'neacă,
„In seara lungă de cultură
„Când un restimp fălos se pleacă.

Adorata altor poezii este simplu elegantă. A poetului cu „suc barbar” are însă sublime eleganțe!

Dar „seara lungă de cultură” ce o fi? Ascultați strofa a cincina:

„Norocul-mi lucie'n pielea goală...
„In jur de fagi costreie grasă
„Și beți de-ozonul zilei tropic
„Uitam potecul vag spre casă...

Venerate domnule Rațiu! Dar se vede că în redacția d tale nici corectorul nu mai

Ce atestat de paupertate maghiari, pe cari oficios li declară capabili a se ridica în contra nitor, cari se adună în ședința rală, fac concert și dansează, cugeta măcar să provoace tulburări și demonstrațiuni!

Așa s'a întâmplat, că în această eră, proclamată pentru domnia a dreptului și a dreptății”, o mulțime impunătoare de Români inteligenti și popor, n'am putut să ne implinim dorința pentru cauza noastră culturală-națională, și n'am putut ține nici concertul și balul cu tinerimea.

S'a făcut protest la ministru interne, și arătarea la comitetul central al „Asociațiunii” în Sibiu, râm, că On. Presidiu va face demonstrațiunile impuse de situație, în verva și la Majestatea Sa reprezentarea cuvenită în cauză pentru rarea „Asociațiunii”. Comitetul ferbe în indignațiune justă, și un cuvânt de comandă trebuia toți inscenătorii scandalului ar trimiși în raiul lui Mahomed.

Adunarea generală a reuniunii învătătorilor a decurs după programul statorit, a domnit însă o iritație și o durere în toate inimile, și după încheierea adunării reuniunii învătătorilor, dl Dr. Vasile Luca, voce tremurătoare a anunțat, că vernul nu ne permite să facem reuna adunării generale a despărțământului pentru cultura poporului român, și în contra această călcări de lege a apelat la tron, la Majestatea Sa imperia regala apostolică, ca la auctoritate supremă și la păzitorul superior ordinii și al legalității, în contra stor acte de abus și de călcare lege: un vuiet surd de indignare a pătruns toate inimile, și a eră putere strigarea: Sa peară așeză ungurească! Sa trăiască Majestatea Impăratul și Regele nostru Francisc Iosif I!

E de observat, că fisolețul Domahidy, care nume-i cu două mai înainte a sosit acasă din străinătate, zicea în public, că el condamnă procedura guvernului și a viceșefului, și că el a aflat lucrul grațios, și a recunoscut, că toată dură guvernului, a auctorității administrative locale este ilegală.

judecă, căci altfel cum ar pute să sub tipar asemenea versuri?! Oare Mihaiu ține să aducă la cunoștință că adorata d-sale e „lucie'n pielea d-ta, om bătrân, să te faci complicat. In strofa următoare poetul ne spune:

„Lirismul meu i-un lux de forță
„Un flux buiaci fără căpește

Brava lirism! Dar atunci și romanele lui Kock s'ar pute susține prosă frumoasă, ear nu murdărie!

Și fiindcă vorbește de buiaci peștre, în aceste momente de lirism, ajunge fatal la... șopronul de lângă asingurându-ne, că:

„Eu nu-s un omnibus de gălăcie
„Pentru mulțimea de pe strădă

Ferit-a Domnul, că fie așa lucr nar! Nu, ci d-sa e cel mult:

„O birjă fână de paradă”...

Liristul, lux de forțe, o birjă paradă... Din liră — birjă, — castă formare, de care nu s'a mai pomânt. In penultima strofă scrie de:

.... Burte grase.
„Și proști cu piepturi decorat.

FOIȚA „TRIBUNEI POPORULUI.”

Poesie secesionistă.

Rog pe Traian Mihaiu să aranjeze în stinul familiei, din care face parte, o serată literară. Să invite, pe lângă membrii familiei, pe amicii sei din Orăștie și giur și să le citească „Poesia” din ultimul supliment literar al „Tribunei”. După ce va fi citit-o, chiar de două ori de trei ori, să întrebe pe cei de față, de pildă pe cumnatul seu dr. Draia, bărbat cu instrucție superioară, să-l întrebe, zic: ce a înțeles și dacă ar fi capabil să povestească ce cuprinde poezia aceasta? Ori să întrebe pe părinții sei și pe sora sa, toți locuitorii în orașe provinciale, dar de sigur fără răutatea ce Traian Mihaiu atribuie Românilor de prin aceste orașe (Vest foiletonul ce d-sa a scris în N-rul dela 18/31 Iulie al „Tribunei”).

Să citeșe apoi d-sa, încă-odată, cu glas tare, primul vers din poezie și să ne spună ce frumuseți ascunde versul:

„Ca un de plâns casc ochii vesel...”

...tătoare la tulburări și neliniște. că el însuși a subscris a doua scandaloașă, în care atât de II lovește pe Unguri.

...și Șiştești nu ne putem ruga lui în Sanislău nu putem merge adunare culturală, nu putem ține bal, conveniri sociale nevi-

Groză te cuprinde, când te gândesc ce vreau acești oameni? In se girează de oamenii păcii, fac Apponyi et Comp. paradă cu fe-

...ționea internațională pentru pace, acasă se poartă ca niște boxeri ca niște basibuzuci fără ru-

...și provocători. Trebuie demascați înaintea lumii și arătați prin faptele lor, că

...tulburători de pace, și sistemul guvernare din Ungaria este o pri-

...constantă pentru pace, și pro- prin tot felul de ilegalități și

...sădri, la acte energice de apărare a a culturii, a drepturilor noastre

...după principiul de drept, at de toată lumea cultă:

...Inustum vitae aggressorem occi- licet, servato tamen moderamine in-

...tutelaie". Avem dreptul să trăim, avem

...să ne afirmăm ca națiune, libertate, egalitate și frățietate,

...confederațiunea popoarelor din arhia Habsburgică, și trebuie să

...im la aceasta, altfel maghiarismul politica sa nebună, cu infamiile și

...ideii de stat", duce țeara și arhia întreagă la prăpastie, la

...rușinoasă. Videant Consules!

Correspondentul.

...Cununia regelui Serbiei.

Este dar' fapt împlinit. Cununia tinea

...regi Alexandru al Serbiei cu văduva

...s'a săvârșit la Belgrad Dumitru

...5 August n., în fața unei mulțimi

...130.000 de oameni. Când mirii s'au

...în fața mulțimii, aceasta a izbucnit în

...nesfârșite și rdinea peste tot a fost

...urată. Armata a fost cât se poate de

cumpăna politicei internaționale, prin nunta regească dela Belgrad, — s'a mișcat puțin, în detrimentul diplomației austriace. S'a dat adică deosebit de mare atențiune reprezentantului diplomatic rusesc și celui francez cari au dus rolul de martori la cununia regelui sârbesc. Din asta s'ar concluda, că nunta n'a fost numai legătura amorului între înșurătorii regali, ci și un eveniment politic. Ear acesta apare așa fel, că în timp ce regele Alexandru a nesocotit raporturile de prietenie și de bună vecinătate ale Austro-Ungariei cu țeara sa, el a ținut să arate și prin actul cununii sale, că în guvernarea Serbiei mai mult are să încline spre Rusia. Aceasta s'ar confirma și prin faptul, că tocmai în ziua cununii s'au făcut noue amestecii și, între alții, au fost liberați din temniță: fostul ministru radical și șef al partidului radical Costa Tausanovici, cum și Stoian Protici, fost redactor al foaiei radicale „Odiek", cari cum se știe fuseseră osândiți pentru atentatul împotriva lui Milan.

Dăm aci câteva amănunte despre actul cununii: Dimineața la oarele 4 în fortăreața Belgradului 21 salve de tun au anunțat poporațiunii ziua marelui eveniment al cununii. Imediat tot orașul a fost în picioare și îmbrăcat în haină de sărbătoare. Foarte mulți însă aveau teamă, că Milan va face piedecă cununii. Cu toate aceste nici un inconvenient nu s'a întâmplat. Convoiul de nuntă pe la oarele 9^{1/2} a plecat de la conac cu regele Alexandru în frunte până la mireasă. De aci conductul a plecat la biserică în ordinea următoare: o companie de călăreți ai gardei de onoare; mirii; reprezentantul țarului ca naș Pavel Manuzarov; nașul miresei Simon Nestorovici, presidentul scupștinei; fratele miresei locotenent Lunieviț; o a doua companie de călăreți ai gardei, primul adjutant al regelui și mareșalul Curții; apoi rudele regelui și ale miresei.

La ușile catedralei mirii au fost întim pinați de mitropolitul Inocențiu încongiurat de toți episcopii țării și de preoții din Belgrad. În biserică erau: corpul diplomatic, membrii guvernului, consiliul statului, membrii scupștinei, deputațiunile feluritelor autorități și reprezentanții capitalei.

Actul cununii l'a săvârșit mitropolitul Inocențiu, terminându-l la oarele 12 prin o vorbire adresată înalților miri.

Dela biserică conductul a pornit în aceeași ordine la conac, unde pe la o oră după amiază s'a dat un prânz în cerc restris, ear seara un mare prânz de gală, la care a fost invitată toată lumea aleasă din Belgrad.

A doua zi, Luni, s'a făcut primirea diferitelor deputațiuni, ear după amiază s'au arangeat sărbări populare în Topcider, la care a lupt parte și părechia regală; tot Luni seara s'a dat în grădina conacului al doilea prânz de gală pentru corpul ofițeresc, membrii scupștinei și pentru cetățenii capitalei.

Azi, Marți, se va de al treilea prânz de gală în sala mare a noului conac pentru deputațiunile venite din lăuntrul țării, și cu asta se termină sărbările nunții regale.

Indată după încheierea sărbărilor părechia regală va pleca la Semendria, capitala de odinioară a Serbiei, ear de acolo va face călătorie mai lungă în toate părțile țării.

Evenimentele din Italia

S'au făcut deja toate pregătirile pentru transportarea cadavrului regelui Umberto dela Monza la Roma, unde asemenea se lucrează febril pentru împodobirea Pantheonului, în care vor fi depuse osemintele lui cu o pompă funebrală imponentă.

Intr'acestea ancheta pornită în cauza asasinării decurge cu mare aparat. Acum e probabil, că procesul criminal nu se va

mărgini numai la asasinul Bresci, ci se întinde și în contra complicilor lui, între cari îndeosebi patru se par mai vinovați. Se pare acum ușurată calea și pentru arestarea șefului anarhistilor Malatesta, care e bănuț, că însuși ar fi pus la cale pe anarhistul Bresci să asasineze pe regele.

Dintre știrile mai noue înregistrăm următoarele:

Cu data 6 August se telegrafează din Roma, că regina Margareta, a compus o rugăciune foarte pînunștoare în memoria soțului rege și că episcopul din Cremona a permis, ca rugăciunea reginei să fie distribuită între credincioși. În aceeași zi după amiază cadavrul regelui a fost porțit din Monza la Roma, unde a ajuns azi dimineața la oarele 9. Persoanele princiare din străinătate, cari vor asista la înmormântare, sosesc în Roma mâne, în 8 l. c. n.

Papa a însărcinat pe vicarul cardinal din Roma, ca să îndeplinească toate dorințele Curții regale. A cerut totodată telegrafic informații și amănunte de la cardinalul Ferrari despre conjurația anarhistă și despre rezultatul anchetei de până acum. În telegramă Sfântia Sa a zis următoarele, privitor la asasinarea regelui Umberto: „Toate aceste sunt urmări ale ireligiozității!"

Cu data 6 August se depeșează din Roma:

A produs senzație imensă faptul, că mulțime de bărbați de stat primesc în continuu de la anarhiști scrisori amenințătoare. Intr'una din aceste ei amenință:

„Viitorul este al anarhiștilor; capișt statelor, domniș mari și bogății au cu toții să peară! Instrumentul nostru e pușca, dar' nu la stradă, ci de la geamuri. Bresci — zic anarhiștii — a avut patru complici; dacă nu-'i succedea lui, ar fi succes altora. În viitor sunt designați să piară zece oameni mari!" — Subscriși: 99 anarhiști.

Din Milano se telegrafează, că asasinul Bresci, care e arestat acolo împreună cu alți complici, a devenit acum foarte neliniștit și furios. Intr'una sbieară se-'l ducă înaintea directorului temniței. Alaltăieri a trebuit 10 oare se-'l țină în cămașă de forță.

Noutăți

Arad, 7 August 1900.

Aviz! Rugăm pe toți abonenții foii noastre, cari sunt în restanță ori nu-'i-au reînnoit abonamentul, să grăbească a-'și achita datoria. În cas contrar li-se va întrerupe trimiterea pe mai departe a ziarului.

Administrația.

Pertractarea finală în procesul Krivány. Cercetarea judecătorească de instrucție, ce de atâta vreme curge în afacerea furtului de peste un milion coroane al lui Krivány, s'a terminat deja. Toate actele au fost transpuse Sâmbătă procuraturii regesti, pentru a-'și formula actul de acuză, ceea ce se poate face în timp de două săptămâni. Dacă Krivány nu va da recurs în contra arestării sale preventive, ceea ce ar amâna și ar duce afaceri și pe la Tablă, — atunci pertractarea procesului se poate începe cu începutul lui Septembrie. O foaie locală spune, că Krivány se prepară din greu cu vorbirea de apărare, care o va roși timp de v'o două oare și că în apărarea sa va desvili lucruri senzaționale, pe cari intenționează le a retăcut înaintea judeului de instrucție.

Protonotar comitatens onorar a fost numit din partea spanului aradan: Boros Iván, primul vice-notar al comitatului Arad.

Jidov botezat. Cetim în Tel. Rom.: Mihail Carp, locuitor în Alba-Iulia, a făcut în săptămânile trecute însușările preacrise de art. de lege LIII din 1888, înaintea rabinului M Fischer, acceptând credința bisericeii ortodoxe.

Hoț și ucigaș de domn — arestat. La Biserica-Albă poliția a prins nu de mult o bandă de hoți, dar' căpetenia lor, care pe lângă mulțimea de hoți, mai săvârșise și crima de omor, — li scăpase din mână. La recercarea poliției din Biserica-Albă, Sâmbăta trecută înainte de amiază hoțul-ucigaș a fost prins de poliția din Seghedin, unde p'trecea de mai multe zile. Se cheamă Hrazdil Boliszlad Gottfried, care mai era cunoscut și sub numele fals de Pataky Antal și Guszt. Hoțul-ucigaș a fost încă în aceeași și escortat la Biserica-Albă și înfundat în temniță. El este înrudit cu oameni din familii bune și inteligente.

Burii se țin încă. Telegramele, ce atât de rar vin acum din Transvaal și peste Londra, zilele trecute vestiau, că dintre Burii câteva cete au capitulat înaintea Englezilor. Acum cu data de Sâmbăta se depeșează din Pretoria, că generalul Botha și Presidentul Krüger au edat o proclamație, în care declară, că toate pagubele pricinuite de Englezii în averile și casele Burilor, vor fi rebonificate, dacă proprietarii acelorora rămân la trupe în războiu.

Grozăvenile unei mame. Din Regensburg se anunță, că între comunele Winer și Pfaffenstein s'ia unul meseriaș, în acces de nebunie Sâmbăta trecută și a aruncat în Dunăre patru copii și în urmă s'a asvârșit și ea însăși. Toți cinci au perit în valurile apelor.

ULTIM CUVENT.

Doctorul X... vine să taie picioarele pacientului său. După oare cari vorbe de încurajare el mai zice:

— Să urmezi cu scrupulositate recomandațiunile mele. Să fii calm, foarte calm, și în sease săptămâni, cel mult, ai să fii în picioare.

ULTIME ȘTIRI.

Din China.

Londra, 6 August. Cu data 2 l. c. se telegrafează din Shanghai, că în apropiere de Ninciuang Rușii au suferit mare înfrângere și au fost siliți să cedeze Chinezilor calea ferată dintre Port-Arthur și Ninciuang. Vr'o 40.000 de Chinezi au împresurat armata rusă lângă Tasicov. Comunicația Rușilor pe trenul rusesc a devenit imposibilă. Pe fluviul Amur Chinezii prin canoada lor parte au scufundat, parte au stricat foarte mult 4 mari vase de războiu rusești.

BERLIN, 6 August. Se vestește din Shanghai, că viceregele Li-Hung Ciang, prieten al străinilor, s'a sinucis. Lipsese însă amănunte.

Londra, 6 August. Agențiet „Reuter" i se raportează, tot din Shanghai: Nu se confirmă știrea despre sinuciderea vice regelui Li-Hung Ciang.

Viena, 6 August. În numărul de azi al lui „Wiener Abendblatt" comandantul marinei, amiralul baron Spaun publică următorul comunicat:

Majestatea Sa Monarchul cu adânc regret este anunțat, că Thomann, capitănu-comandant al vasului „Zenta" împreună cu trei feciori marinari au căzut morți în războiul chinez dela Peking.

Londra, 6 August. În Peking au fost decapitați eri doi ofițerii înalți, pentru că așiftau în contra împăcării cu Europeanii. Guvernul chinez vrea să ia măsuri foarte aspre în contra vice-regilor din provinciile dela Sud, fiindcă ei au întehit războiul Chinezilor.

Editor: Aurel Popovici-Barcianu. Red. respons.: Ioan Russu Sirianu.

3646.

1900. tük.

Arverési hirdetményi kivonat.

A vingai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Nikolits Vlăda végrehajthatónak Sztáncsu Jordán végrehajtható szenedő elleni 290 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajthatási ügyében a temesvári kir. törvényszék, a vingai kir. járásbiróság területén lévő Knéz községben fekvő, a knézi 951. sz. tükben A. I. 5—6. sorsz. al. felvett 66. hrsz. alatt 56 ö. i. sz. a. ház és beltelekre, továbbá az 1128. hrsz. a. pótkertre az árverést 1096 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900. évi szeptember hó 7-ik napján délelőtti 10 órakor Knéz község házában meg tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladható fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 109 kor. 60 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Vingán, 1900. évi május hó 29. napján.

A vingai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Csarsch Dezső, kir. járásbiró.

474 1—1

Nouă carte didactică. Tocmai acum a apărut în tipografia „Tribuna Poporului”: „Geografia comitatului Arad” pentru clasa III. a școlilor populare, scrisă de Damaschin Medre, învățator. — Manual aprobat din partea Ven. Consistor aradan și ilustrat cu mai multe figuri și hărți geografice.

Deși manualul se extinde peste 9 coale în format 4° mare, cu tipar (litere noue) ales și frumos aranjat, prețul unui exemplar e numai 35 cr. — Noua carte didactică e singura de acest fel pentru școlile noastre populare și va face serviciul marilor tuturor învățătorilor români, fără osbire de confesiune.

„Economia națională”, revistă economică, statistică și financiară, apare lunar în București (anul XXIV). Fondator și director: Dl. Petre S. Aurelian, membru Academiei. Nr. 4 din luna Aprilie 1900 are următorul sumar: P. G. Cantilli: Chestia Porților de fer. — St. Romanescu: Contribuția la istoria datoriei publice române de la 1850—1900. — V. I. Radu: De ce nu îmbrățișează Românii comerțul. — „”: Chestia terebentină. — Critici și referate: Idei fundamentale în Economia politică în o nouă teorie sociologică. de Ioan Socaciu, profesor. Expunerea pe scurt a principiilor fundamentale ale istoriei de A. D. Xenopol.

„Familia” Nr. 27 dela 2/15 Iulie 1900 are următorul cuprins: Ioan Botezătorul, tragedie de H. Suderman, tradusă de Il. Chendi și C. Sandu. — Răvășele (versuri), de Ioan Scurtu. — Artă și patriotism (conferință), de Neli I. Cornea. — Cucu (legenda), de I. Encescu. — Noapte... (poesie), de Sân-Petrea-nul. — Schițe și amintiri din Italia, de Smara. — Doine din popor, de Cristian N. Tapu. — Adunarea din Abrud, programul festivităților. — Apel. — Catedrala din Oradea-mare. — Literatură. — Musică. — Pictură. — Biserici și Școală. — Ce e nou. — Ilustrație: Moștenitorul Francisc Ferdinand.

In atențiunea domnilor învățători români. Aducem la cunoștința domnilor învățători de la școlile populare, că Înaltul minister reg. de culte și instrucțiune publică datul de 26 Martie 1900 Nr. 1070 a aprobat manualul „Geografia pentru școlile populare întocmită pe baza planului ministerial de învățământ parte primă pentru clasele III. și IV. de Vasilie Goldiș, profes. gimnaz.

In legătură cu aceasta amuzăm pe domni învățători, că tocmai acum a apărut de sub tipar și partea a doua „Geografia dlui Vasilie Goldiș.

Ambele părți se pot procura de la Librăria editoare Ciurecu în Brașov precum și de la toate librăriile patrie.

„Foaia Pedagogică”, ce de la al IV-lea an apare lunar în Sibiu, întindere de două coale, sub direcția dlui prof. Dr. D. P. Barcianu, are Nr. 6 (din Iunie) următorul cuprins:

Manualele de școală. Tractat de H. Trunk, preluat liber de George Goiescu (Urmare și încheiere). — Modele de lecțiuni: Cumpenle și Cântarul, Două din fizică pentru anul al V-lea, de Dr. Stroia. — (Urmare și încheiere). — Învățătorul sau familia părinților povina, că adesea din copiii trecuți și prinț dintău es indivizi cu caractere slabe. Ioan Paicu, învăț. — Din literatura școlară. — Informațiuni. — Felurimi. Corespondență.

Abonamentul pe an: 6 coroane. — Ca unica foaie bună și de seriozitate, ce-o avem pe terenul pedagogic, o recomandăm călduros tuturor învățătorilor noștri.

A apărut

Și se află de vânzare la administrația „Trib. Poporului” următoarele opuri:

	coroana	fleri
1.) „Amicul Poporului” — de Titus Vuculescu, pretor. Indreptar practic în cauze administrative. Prețul	—	1.—
2.) „Lupta pentru drept de Dr. Rudolf Ihering traducere de T. V. Păcățean, —	—	2.—
3.) „Judecătoriiile cu jurații” — de Teodor V. Păcățeanu, —	—	—80
4.) „Libertatea” — de Ioan Stuart Mill, tradusă de T. V. Păcățeanu, —	—	2.—
5.) „Principiile politice”, după Dr. T. de Holtzendorf, de T. Păcățeanu —	—	4.—
6.) „Caractere morale” — exemple și sentințe culese din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne, de Ioan Popea, profesor în Brașov. —	—	2.50
7.) „Războiul pentru neatârănare” și „Povestea unei coroane de oțel” ambele de George Coșbuc. Prețul Războiului	—	1.20
Prețul „Coroanei” —	—	1.60
8.) „Din vremuri apuse” — de Iudita Secula născ. Truția —	—	1.—
9.) „Vieritul” — de Petru Vancu, —	—	1.—
10.) „Teoria Dramei” — de Dr. Iosif Blaga. —	—	3.60
11.) „Juvenilia” — de Sextil Pușcariu. —	—	1.60
12.) „Cuvântări bisericesti” — traduse de Ioan Genț. —	—	5.—
13.) „Pribeag” — de Ioan Iosif Scoopul, —	—	1.50
14.) Instrucțiuni populare despre Datorințele și Drepturile purtătorului de dare edate de Vilhelm Niemandz —	—	1.20
15.) „Liturgia Stului Ioan Crisostom” (pe note) pentru cor mixt pe 4 voci — de Nicolae Stefu învățator în Arad. Această liturgie conține toate cântările liturgice, ce are să răspundă corul în Dumineci și sărbători. Pe lângă acestea mai conține irmoase, priceșne și un adaus de cântece populare. Toate imnele se pot cânta și numai pe 2—3 voci. Prețul unui exemplar s'a redus dela 6 la 5 coroane.	—	—

La comanda să se mai adauge de fiecare op 10 fleri spese postale.